विनियोजन विधेयक

२०७६ प्रदेश सभा सचिवालय प्रदेश नं. १, विराटनगर ।

उद्देश्य र कारण

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को लागि प्रदेश नं १ अन्तर्गतका विभिन्न निकायले गर्ने सेवा र कार्यको लागि प्रदेश सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले प्रस्तुत विधेयक पेश गर्नु परेको हो।

प्रस्तुत विधेयकले प्रदेश सञ्चित कोषबाट खर्च गर्ने अधिकार र विभिन्न निकायले गर्ने सेवा र कार्यको निमित्त विनियोजन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ।

द्रष्टव्यः यो विधेयक अर्थ विधेयक हो ।

(मा. इन्द्र बहादुर आङ्बो) आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को सेवा र कार्यको लागि प्रदेश सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावनाः आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को सेवा र कार्यको लागि प्रदेश सञ्चित कोषबाट व्यय हुने रकम विनियोजन गर्ने र सो रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन वाञ्छनीय भएकोले,

प्रदेश नं.१, प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ।

- १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यो ऐनको नाम "प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७६" रहेको छ।
  (२) यो ऐन सम्वत् २०७६ साल श्रावण १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछ।
- २. <u>आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को निमित्त प्रदेश सिञ्चत कोषबाट खर्च गर्ने अधिकारः</u> आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को निमित्त अनुसूची १ बमोजिम प्रदेश सिञ्चत कोषमाथि व्ययभार हुने रकम बाहेक अनुसूची-२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त सोही अनुसूचीको महल ४ मा उल्लिखित चालु खर्च, महल ४ मा उल्लिखित पूँजीगत खर्च र महल ६ मा उल्लिखित वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु.४२,१८,४४,३४,०००।० (अक्षरेपी बयालीस अर्ब अठार करोड चवालीस लाख चौतीस हजार मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम प्रदेश सिञ्चत कोषबाट खर्च गर्न सिकनेछ।
- 3. <u>विनियोजनः</u> (१) यस ऐनद्वारा प्रदेश सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को निमित्त अनुसूची २ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ।
  - (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापिन अनुसूची २ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनै अनुदान सङ्ख्यामा बचत हुने र कुनै अनुदान सङ्ख्यामा अपुग हुने भएमा प्रदेश सरकार, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले बचत हुने अनुदान सङ्ख्याबाट अपुग हुने अनुदान सङ्ख्यामा रकम सार्न सक्नेछ।
  - (३) उपदफा (२) बमोजिम रकम सार्दा जम्मा रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी अनुदानबाट अर्को एक वा एकभन्दा बढी अनुदानमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन र चालु तथा पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सिकनेछ ।

तर.

- (क) एउटै अनुदान सङ्ख्या भित्रका बजेट शीर्षक वा उपशीर्षकमा रकमान्तर गर्दा जितसुकै रकम रकमान्तर गर्न सिकनेछ ।
- (४) अनुदान सङ्ख्या ८०१ अन्तर्गत उल्लिखित अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरणको स्थानीय तहका लागि विनियोजन भएको वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम अन्य शीर्षकमा रकमान्तर हुने छैन ।

- (५) उपदफा (१), (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि उपदफा (४) मा उल्लिखित वित्तीय समानीकरण अनुदान बाहेक अनुदान सङ्ख्या ६०२ मा विनियोजन भएको रकम जुन शीर्षकमा निकासा र खर्च हुने हो सोही शीर्षकमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन बाधा पर्ने छैन ।
- ४. <u>अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) अनुदान संख्या ६०२ र ८०१ अन्तर्गत उल्लिखित अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण मध्ये स्थानीय तहका लागि विनियोजन भएको वित्तीय हस्तान्तरण हुने अनुदान रकम कानून बमोजिम स्थानीय तहले खर्च गर्न पाउने गरी अनुदानको रुपमा स्थानीय सञ्चित कोषमा हस्तान्तरण गरिनेछ ।
  - (२) अनुदान सङ्ख्या ८०१ को वित्तीय समानीकरण अनुदानको एक चौथाईले हुन आउने रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको भदौ २५ गते, मंसिर २ गते, फाल्गुन २ गते र ज्येष्ठ २ गते गरी चार किस्तामा दाखिल गर्नेछ ।
  - (३) उपदफा (२) बमोजिमको वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट खर्च भएको रकमको विवरण स्थानीय तहले सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत व्यवस्था भएको निकायमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको कार्तिक १ गते, माघ १ गते, बैशाख १ गते र वार्षिक आर्थिक विवरण अर्को आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्त भित्र पेश गर्नु पर्नेछ ।
  - (४) अनुदान सङ्ख्या ६०२ मा उल्लिखित अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण अन्तर्गत सशर्त अनुदानको एक चौथाई रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको भदौ २५ गते दाखिल गर्नेछ ।
  - (५) स्थानीय तहको कुनै योजना वा कार्यक्रमको निमित्त स्थानीय तहमा अनुदान संख्या ६०२ मा उल्लिखित अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण अन्तर्गत सशर्त अनुदानको उपदफा (४) बमोजिम दाखिल भए बाहेक बाँकी रहेको रकम खर्च विवरणको आधारमा चौमासिक रूपमा पुस २५ गते र बैशाख २५ गते प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नेछ ।
  - (६) स्थानीय तहले सशर्त अनुदान वापत हस्तान्तरण भएको रकम जुन क्षेत्रको योजना वा कार्यक्रमको लागि प्राप्त भएको हो सोही क्षेत्रको योजना वा कार्यक्रमको लागि मात्र खर्च गर्ने गरी कार्यान्वयन गर्ने अवधि, कार्यान्वयनको प्रक्रिया र खर्चको विवरण सिहतको कार्ययोजना प्रत्येक आर्थिक वर्षको श्रावण २४ गते भित्र सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत व्यवस्था भएको निकायमा बुझाउनु पर्नेछ ।
  - (७) उपदफा (६) बमोजिम पेश भएको कार्ययोजना बमोजिम खर्च भएको रकमको विवरण स्थानीय तहले पौष महिनाको पहिलो हप्ता, बैशाख महिनाको पिहलो हप्ता र वार्षिक आर्थिक विवरण अर्को आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्तसम्ममा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत व्यवस्था भएको निकायमा बुझाउनु पर्नेछ ।
  - (८) प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको कार्यविधि बमोजिम अनुदान सङ्ख्या ६०२ मा उल्लिखित अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण अन्तर्गत समपूरक र विशेष अनुदानको रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।

- (९) सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रकम आषाढ मसान्तसम्म खर्च नभई बचत भएमा सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले व्यवस्था गरेको निकाय मार्फत प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिल गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) उपदफा (९) बमोजिम अनुदानको रकम फिर्ता दाखिल नभएमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले अर्को वर्ष हस्तान्तरण गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट कट्टा गरी समायोजन गर्न सक्नेछ ।
- ४. <u>वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहले कानून बमोजिम आफूले उठाएको राजस्व र प्राप्त गरेको अनुदान रकम खर्च गर्नु पर्नेछ ।
  - (२) उपदफा (१) बमोजिम कानून बनाउँदा देहायका कुराहरु पालना हुनेगरी बनाउनु पर्नेछ:-
    - (क) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको आर्थिक तथा वित्तीय नीति अनुसरण गर्नुपर्नेछ ।
    - (ख) सबै आय आफ्नो सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नु पर्नेछ ।
    - (ग) अनुदानको रकम जुन प्रयोजनको लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।
    - (घ) पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्था तर्फ विनियोजन भएको रकम चालु खर्चमा रकमान्तर गर्न पाइने छैन ।
    - (ङ) आय व्ययको वर्गीकरण र लेखाङ्कन नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम राख्न पर्नेछ ।
- ६. <u>अख्तियारी तथा कार्यक्रम स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि विनियोजन भएको रकम प्रचलित कानूनको अधीनमा रही खर्च गर्ने अख्तियारी यो ऐन प्रारम्भ भएको दिनदेखि अधिकारप्राप्त अधिकारीलाई हुनेछ ।
  - (२) उपदफा (१) बमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारीको आधारमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक मार्फत तोकिएको निकायले सम्बन्धित निकायलाई विनियोजन भएको रकम निकासा दिनेछ ।
  - (३) कुनै निकायलाई एक भन्दा बढी निकायबाट खर्च गर्ने गरी रकम विनियोजन भएकोमा विनियोजन भएको निकायको प्रमुखले यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र विनियोजन भएको सम्पूर्ण रकम खर्च गर्ने निकायहरुलाई बाँडफाँट गरी त्यसको जानकारी प्रदेश सरकार, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत व्यवस्था गरे बमोजिमको निकायलाई दिनु पर्नेछ ।
  - (४) उपदफा (३) बमोजिमको बाँडफाँटबाट रकम प्राप्त गर्ने निकायको प्रमुखलाई त्यस्तो रकम खर्च गर्न अख्तियारी प्राप्त भएको मानिनेछ ।
  - (५) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कार्यक्रम त्यस्तो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनको लागि स्वीकृत कार्यक्रम मानिनेछ ।

- (६) उपदफा (५) बमोजिम प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कुनै कार्यक्रम संशोधन गर्नु परेमा सम्बन्धित मन्त्रालय/सचिवालय/कार्यालयले प्रदेश सरकार, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति लिनु पर्नेछ ।
- (७) उपदफा (५) बमोजिम प्रदेश सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेश भएको कुनै खर्च शीर्षकमा एकमुष्ट समावेश भएको रकम खण्डीकरण गरी विभिन्न कार्यक्रममा खर्च गर्नको लागि सम्बन्धित निकायले आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति लिनुपर्नेछ ।
- (८) उपदफा (६) र (७) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा तथा स्थानीय सिञ्चत कोष व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेश भएको कार्यक्रमको चौमासिक विभाजनमा संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित निकायले एक तह माथिको कार्यालय प्रमुखको स्वीकृति लिनुपर्ने छ ।
- (९) उपदफा (८) बमोजिम संशोधन भएको जानकारी प्रदेश सरकार, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई दिनुपर्ने छ ।
- ७. <u>कार्यविधि र मापदण्ड सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) यस ऐनको कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकारले आवश्यक कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाउन सक्ने छ ।
  - (२) उपदफा (१) बमोजिमको कार्यविधि तथा मापदण्ड प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशन गरिनेछ ।
  - (३) प्रदेश सशर्त अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ खारेज गरिएको छ ।
- ८. <u>आदेश जारी गर्न सक्नेः</u> यस ऐनको कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी आदेश जारी गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१ (दफा २ सँग सम्बन्धित) नेपालको संविधान वमोजिम प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम

रु.हजारमा

						116-11.11					
महल											
१	२		Ŗ	ጸ	५	Ę					
ऋ.सं.	अनदान संख्या	शीर्षकको नाम		चालु खर्च	पूँजीगत	जम्मा					
٩	२०२	प्रदेश व्यवस्थापिका		२८३०	o	२८३०					
२	२१०	प्रदेश लोक सेवा आयोग		३१ ४६	o	३ ૧ ૪૬					
m	६०२	अर्थ - विविध		90000	o	90000					
जम्मा				१ ५९७६	o	१ ५९७६					

अनुसूची-२ (दफा २ र ३ सँगसम्बन्धित) प्रदेश सञ्चित कोषबाट व्ययभार हुने रकम

रु.हजारमा

						रु.हजारमा			
महल									
१	२	3	X	4	Ę	9			
	अनदान				वित्तीय				
ऋ.सं.	संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजीगत	व्यवस्था	जम्मा			
٩	२०२	प्रदेश व्यवस्थापिका	२९७८ ४९	३५ ४१७	0	३३३२६६			
२	२१०	प्रदेश लोक सेवा आयोग	१४३५१	७५००	0	२१८५१			
n	२१६	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	२३११७	५०००	0	२८११७			
8	३०१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१९०८४३	5 9530	0	२८०६७३			
X	३०५	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	८२४६६७	८६६५०	0	९११३१७			
Ę	३०७	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	१६५९९१५	२१७२८२३	o	३८३२७३८			
૭	३ 9२	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३८५९१४६	१८१८८६	o	४०४१०३२			
5	३१ ४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	३३८३०८	११४४५६०	o	१४८२८६८			
९	३३७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	९९९८७	१८८४९९९४	o	१९८५९९८१			
90	३५०	सामाजिक विकास) मन्त्रालय	३४४५२८३	७२१५९२	o	४१६६८७५			
99	३९१	प्रदेश योजना आयोग	५ ४०३६	१८६८२	o	७२७१८			
92	५०१	अर्थ - वित्तीय व्यवस्था	0	o	90000	90000			
१३	५०२	अर्थ - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	0	o	90000	90000			
१४	६०१	कर्मचारी सुविधा तथा सेवानिवृत्त सुविधा	७२०००	0	0	७२०००			
१५	६०२	अर्थ - विविध	<i>५७</i> ५१०००	२५००००	0	६००१०००			
१६	509	स्थानीय तह	९९९९८	O	o	९९९९८			
		जम्मा	१८५३०५००	२३४७३९३४	50000	४२१८४४३४			

विनियोजन विधेयक, २०७६ को दफावार सारांश

दफा १ : यो विधेयकको नाम "प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७६" रहेको छ । यो ऐनको तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

दफा २ : यो दफामा प्रदेश सिन्नित कोषबाट आ.व. ०७६/०७७ को लागि अनुसूची २ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले महल ४, ५, ६ मा उल्लिखित जम्मा रकम रु.४२,१८,४४,३४,०००।० (अक्षरेपी बयालीस अर्ब अठार करोड चवालीस लाख चौतीस हजार मात्र) मा नबढाई खर्च गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ ।

दफा ३ : यो दफामा यो ऐनद्वारा प्रदेश सिश्चत कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को निमित्त अनुसूची - २ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यको निमित्त विनियोजन गरिने व्यवस्था गरिएको छ । विनियोजित रकम कुनै अनुदान सङ्ख्यामा बचत हुने र कुनै अनुदान सङ्ख्यामा अपुग हुने देखिन आएमा प्रदेश सरकार, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले बचत हुने अनुदान सङ्ख्याबाट अपुग हुने अनुदान सङ्ख्यामा जम्मा रकमको दश प्रतिशतले नबढ्ने गरी रकमान्तर गर्न सक्नेछ ।

दफा ४ : यस दफामा स्थानीय तहहरुलाई प्रदान गरिने समानीकरण, सशर्त, विशेष र समपूरक अनुदानको शर्त र प्रिक्रियाहरुको बारेमा उल्लेख गरिएको छ । समानीकरण अनुदानको एक चौथाईले हुन आउने रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले प्रत्येक वर्षको भदौ २५, मंसिर ०२, फाल्गुन ०२ र ज्येष्ठ ०२ गते भित्र दाखिल गर्नेछ ।

दफा ५ : यस दफामा वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ।

दफा ६ : अख्तियारी र स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्था छ ।

दफा ७ : कार्यविधि र मापदण्ड बनाउन सक्ने र खारेज गर्ने कुरा उल्लेख छ ।

दफा ८ : प्रदेश सरकारले आदेश जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ ।

यो ऐनमा जम्मा दुईवटा अनुसूचीहरु रहेका छन् ।